

Î N C H E I E R E

23 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Lupanciuc Ion cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015 prin care a fost respins apelul declarat de către Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 mai 2014 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 14 martie 2013, BC „Moldinconbank” SA, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Lupanciuc Ion cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, conform contractului de credit nr. 283/06-s din 07 septembrie 2006, BC „Moldindconbank” SA prin intermediul filialei „Centru” i-a acordat lui Lupanciuc Ion un credit „Succes” pentru persoane fizice în sumă de 30 000 lei cu termenul final de rambursare la data de 06 octombrie 2008.

Însă, debitorul nu-și onorează obligațiile contractuale privind rambursarea la timp și integral a creditului și achitarea dobânzii pentru utilizarea creditului acordat, prin ce încalcă prevederile contractuale.

Astfel, menționează reclamantul că, deoarece, începînd cu luna ianuarie 2007, pîrîtul a încetat să-și mai onoreze în mod corespunzător obligațiile privind rambursarea datoriilor la credit și dobînda, formîndu-se astfel o datorie, prin Ordonanța Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 iunie 2007, s-a dispus încasarea din contul lui Lupanciuc Ion în beneficiul băncii a datoriei acumulate în baza contractului de credit.

În acest context, susține că suma dispusă spre încasarea prin ordonanța judecătorească a fost achitată parțial de Lupanciuc Ion, iar Ordonanța se află în procedură de executare pînă în prezent.

A mai indicat că în conformitate cu prevederile pct. 6 cap. 4, pct. 14, cap. 7 și pct. 8, 9 cap. 8 al contractului de credit nr. 283/06-s din 07 septembrie 2006, Banca este îndreptățită să calculeze dobânda, comisioane și alte cheltuieli aferente contractului de credit, pînă la executarea integrală a contractului, respectiv din momentul emiterii ordonanței judecătorești din 25 iunie 2007 și pînă la data achitării integrale a datoriei.

Iar, conform pct. 15 cap. 7 din contract în cazul neachitării datoriilor scadente față de bancă, debitorul s-a obligat să răspundă cu întreaga sa avere.

Astfel, prin reclamația nr.14-3/35-1130 din 04 februarie 2003 a solicitat pîrîtului achitarea benevolă a datoriei restante, însă în acest sens nu au fost întreprinse careva măsuri.

Afirmă că conform calculului efectuat la data de 12 martie 2013, datoria lui Lupanciuc Ion în baza contractului de credit nr. 283/06-s din 07 septembrie 2006, constituit suma de 31 619,85 lei, inclusiv, creditul neachitat în sumă de 8 658 lei, dobînda neachitată în sumă de 13 052,13 lei, comisionul neachitat în sumă de 585 lei, dobînda suplimentară pentru neplata la scadență a creditului în sumă de 7 149,43 lei și dobînda suplimentară pentru neplata la scadență a dobînzii în sumă de 2 165,29 lei.

Solicită încasarea din contul lui Lupanciuc Ion a creditului nerambursat conform contractului de credit nr. 283/06-s din 07 septembrie 2006, în sumă totală de 31 619,85 lei și cheltuielile legate de achitarea taxei de stat.

În cadrul dezbaterilor judiciare, reclamantul BC „Moldindconbank” SA a depus o cerere de majorare a cuantumului acțiunii, în care a invocat că conform prevederilor contractuale și a celor legale, dobînda eferentă creditului acordat și corespunzător dobînda de întîrziere continuă să crească pînă la momentul onorării integrale de către debitor a obligațiunilor asumate față de creditor.

Prin urmare, dat fiind faptul că debitorul nu și-a onorat obligațiunile contractuale datoria față de BC „Modindconbank” SA din momentul adresării în instanța de judecată a crescut considerabil, iar conform calcului datoriilor nerambursate efectuat de bancă la data de 26 septembrie 2013, datoria totală a lui Lupanciuc Ion în baza contractului de credit constituie suma de 181 835,28 lei, inclusiv, dobînda neachitată în mărime de 12 208,85 lei, dobînzi suplimentare în mărime de 164 946,43 lei și comision în mărime de 4 680 lei.

Solicită BC „Modindconbank” SA, încasarea din contul lui Lupanciuc Ion a datoriei în mărime de 181 835,28 lei, și a cheltuielilor suportate pentru plata taxei de stat în mărime de 4 506,50 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 mai 2014, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015, a fost respins apelul declarat de către BC „Moldindconbank” SA și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare cu referire la prevederile art. 123 al. (2) CPC, care reglementează temeiurile degrevării de probațiune, au reținut că prin ordonanța Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 octombrie 2012, s-a dispus încasarea din contul lui Lupanciuc Ion în beneficiul BC „Moldindconbank” SA a sumei de 29 560,57 lei ce constituie datoria în baza contractului de credit nr. 283/06-s din 07 septembrie 2006, inclusiv creditul restant în sumă de 8 658 lei, dobînda neachitată în sumă de 12 152,83 lei, comisionul de

administrare în sumă de 456 lei, și dobînda suplimentară în mărime de 8 284,74 lei, iar prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 06 decembrie 2012, ordonanța Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 octombrie 2012 a fost anulată pe motiv că datoria formată în baza aceluiași contract de credit a fost încasată anterior prin ordonanța Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 iunie 2007, care a fost pusă în executare prin încheierea executorului judecătoresc al Oficiului de Executare Rîșcani, Bairac Ilie nr. 10-164/08 din 17 ianuarie 2008 (f.d. 71-72).

La 05 noiembrie 2015, BC „Moldindconbank” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanțele judecătorești nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond, nu au dovedit circumstanțele considerate ca fiind stabilite, au aplicat eronat normele de drept material și au interpretat eronat legea.

Menționează că atît prima instanță cît și instanța de apel, nejustificat au invocat temei de respingere a acțiunii faptul că prin ordonanța Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 iunie 2007, a fost deja încasată de la Lupanciuc Ion datoria conform contractului de credit nr. 283/06-s din 07 septembrie 2006, deoarece în procesul executării ordonanței din cauza executării necorespunzătoare din partea debitorului s-a format o datorie pe acest contract de credit.

Susține că contractul de credit este un contract de acțiune îndelungată ce reglementează obligațiunile părților pentru toată perioada contractului, iar datoriile se formează pînă la achitarea integrală a creditului și dobînzilor aferente acestuia și nu poate fi vorba de una și aceeași datorie

Or, la caz s-a stabilit cu certitudine că creditul nr. 283/06-s din 07 septembrie 2006, eliberat de către BC „Moldindconbank” SA nu a fost stins, iar datoria la situați din 26 septembrie 2013, constituie suma de 181 835,28 lei.

Totodată recurentul cu referire la prevederile art. 1243 al. (1) CC, 512 a. (1) 514 CC, a invocat că Lupanciuc Ion prin încheierea contractului de credit a devenit subiect al unui raport juridic, manifestîndu-și acordul de voință spre nașterea anumitor drepturi și obligații, inclusiv să restituie suma creditului și să achite dobînda și alte sume aferente prevăzute de contract, obligații pe care însă nu le onorează, iar instanțele soluționînd litigiul nu au dat apreciere justă și nu au determinat corect caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Consideră că instanțele eronat au reținut și faptul că ordonanța judecătorească nu a fost executată în termen din vina creditorului, or, reieșind din prevederile art. 44 al. (3) din Codul de executare, debitorul este obligat să execute documentul executoriu.

Mai indică că instanțele incorect au aplicat la caz prevederile art. 123 al. (2) CPC, întrucît acțiunea înaintată are ca obiect încasarea datoriei formate în urma neachitării la timp a creditului și a plății aferente, iar faptul neexecutării în termen a ordonanței din 25 iunie 2007 a dus la creșterea datoriei la credit, a dobînzilor și a comisioanelor calculate.

Sau, interpretarea dată de instanță prin prisma prederilor art. 123 al. (2) CPC, este una nejustificată ce rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a

litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, inclusiv în limitele temeiurilor și pretențiilor care au generat apariția unui astfel de litigiu.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum atestă din materialele cauzei, copia decizie instanței de apel din 23 aprilie 2013 a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 05 mai 2015, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele cauzei (f.d. 130), însă date care ar confirma și recepționarea acestora la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 05 noiembrie 2015 în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către BC „Moldindconbank” SA este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către BC „Moldindconbank” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către BC „Moldindconbank” SA asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către BC „Moldindconbank” SA ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva